

מסורת הש"ס

א) לקמן פ"א, סוכה ל"ח, ב) ג' ע"ג, פסוקה פרשה וכו'... א) ג' ע"ג, פסוקה פרשה וכו'... א) ג' ע"ג, פסוקה פרשה וכו'...

הוא יזר הרע ולא אירא שיחטיאמי: אדיך על זוארי דברך. בעוד ידך תקיפה על נגן קודם שיגדיל ולא יקבל תוכחתך השיאו אשה: משיספר. ענין הגיע זמן לנטוס ויותר מעשרין ומרתין אל תאחרו. לשון אחר אדיך על זוארי דברך בשעה שעוד ידך תקיפה עליו הוא זכיר ללמדו תוכחות ואמרי זמנו משיתסר ועד עשרים ומרתין לה משיתסר אין צו דעת לקבל תוכחות כל כך ואל תכביד יסורין ותוכחות יותר מעשרים ומרתין יש לחוש ש' שלא יבעטו זה עיקר: על פי דרכו. דרך שכל ימיו יהא מתנהג צו מנהג לו צנערותו ואזוהי ענכותו רבי יהודה רבי נחמיה כו': אנון בן דן. תלמיד שהיה צניעה: אינו מלמדו משנה. אין חובת בנו עליו אלא במקרא מלאן ואיך ילמד הוא לעצמו: סורה. ולא נביאים וכתובים: כוונתו בן דן שאלו אינו אבינו. ועד היכן נמי דקאמר' הכי קאמר' עד היכן אדם חייב לו ללמד תורה צדוקית אמר רב יהודה רבי אילון וכן רבי אריסו. לבנו ולבן צנו: דשדי דיסנא רחש' אלא כיסוי צעלמא שס על רחשו שלא לילך בגילוי רחשו' ולא הספיק להתעטף בסודרו: מאי כולי האי. שמיירת לנאח צלא עטיפה ההוגנת לך: לא טעים אומלא. צר מעט צחלמ' היו רגילין לטעוס בצקר: עד דמקרי ליוקא ומסופיה. מהדר לו מה שקרא אמתול ומלמדו עוד פסוק יותר: אלא ושלשס. מדלא כתיב' ושניתם שישליש: ליומי. ימי השבוע: א) לפיך נקראו כו'. מילתא צפאי נפשה היא: גמ' ס'. צרות וטעמי סמימתינהן של משניות ולתלס דמה ספותות וז אה' וז: נקראו ראשונים סופרים. כדכתיב ד"ה ב) ומשפחות סופרים יושבי יעדן: וי"ו דגוון. כל הוהך על גוון: לא וזו משס. לא איתפרש היכא: חסר ממנו. ממנין ס"ת: יסו מחודדין צפיד. חזור עליהם וצדוק צעומקס שאס ישאלך אמר לא תלטרך לגמגם אלא שמוכל לומר מיד: אמור

האשה נקנית פרק ראשון קידושין

ל. עין משפט נר מצוה

משיטול דיו ורבי חנינא אמר משיתיר חגורו ומפרש התם הא לן והא להו וע"כ רבי חנינא א"ע"ג שהיה מאריך ישראל היה מדבר לתלמידים שלפניו מצבל כדאמר' התם הני חצרין צבלאי כיון דשרו המנייהו לא מטרחי להו משמע דבני צבל היו רגילין בהסרת חגורה ומינה קשה מהא דאמר צפרק כילד מצרכין (ברכות דף מד. ע"ג) דקאמר רב חסדא אמר על הארץ ועל פיירותיה ורבי יוחנן עלה רב חסדא אינהו אכלי

ואנן מצרכים ומשני אפיון ומאי קושיא דלמא רב חסדא שהיה מצבל מדבר לתלמידים שהיו לפניו מא"י ור' יוחנן לבני צבל כמו צבל דוכתי וי"ל דקיס להו דלא הוו צבאותה שעה תלמידי דרב חסדא מתלמידי א"י ומינה נראה לה"ר יתחק דמהייל דכילד מצרכין ל"ק מידי דשאני ענין אכילה וצרכות דדין הוא לכל אדם שיצרך לפי המנהג של מקום שהוא ס' שס אפי' לא היה מאותו מקום ולהכי מתמה גמרא אליבא דרב חסדא שהיה מצבל וי"ל מצרכין על פיירותיה דלמא שמעט היינו פירות של א"י: א) יתר עליו תהליים שמונה כו'. מיהל דע"כ בחומש יש יותר דאפילו אס יהיו פסוקי תהלים מג' תצות צלצד אינו כ"כ כמו שיש בחומש. ת"י: לא צריבא ליימי. פירש צקונטרס ימי השבת כלומר שני ימים מקרא ואני ימים משנה ושני ימים גמרא וכל נהירא דא"י אחמי הוה מני למיפרך מן ידע כמה יש וי"ל לפרש בכל יום ויום עצמו ישלש על כן מיקן צסדר רב עמרם גאון כמו שאנו נוהגים בכל יום קודם פסוקי דמרה לומר מקרא ומשנה וגמרא ור"ת פ"י שאנו סומכין אהא דאמרין צסנהדרין (דף מד. ע"ג) צבל צלוה צמקרא צמנה וצמרה דגמרת צבל צלוו צמס':

נקראו סופרים. פי' צקונטרס כדכתיב ומשפחות סופרים יושבי יעדן וציוולמני (שקלים פ"ה) מפרש שעשו כל המורה כולה מספרות כגון אצות מלאכות ארבעים חסר אחת (שבת דף עג.) וארבעה אצות נזיקין (צ"ק דף ג.) וכיוצא בזה: אלא תגמגם ותאמר לו. והא דאמר צאלו מליאות (צ"מ דף כג. ע"ג) דלוצבא מרצנן משני דציווריה צמס' אומר ר"ת דהיינו אס שואלים אותו אס למדת מוסר וז אל יתגאה לומר שלמדה כלומר למדתי הרבה אבל אס שואלים אותו דבר הלכה אז שצריכין ללמוד ממנו מס' ריך שיהיו ממוחלים צפוי שלא יגמגם צצבר ולא דמי להא דאמר מר (מסכת ד"א וזוטא פ"ג) למד לשוןך לומר איני יודע שמה מתבדה ותאחז דהיינו צמילי דעלמא ואפילו צצברי תורה לא יאמר יודע אני דבר להתפאר צו צכך אלא מה שידוע יורה וללמוד לתלמידים:

תום ר"י הוקן גיירא. חזן, מושל הוא. ידך על צוארא דברייך. כלומר דקדק אחריו שילך בה בדרך טובה שאם ילך בה בזה הזמן כל ימיו ילך בה דכתיב חנוך לנער על פי דרכו, והגילתו בדרך ראייה לו גם כי יזקק לא לפני עור לא תתן מכשול

יסור ממנה. ואית דמפרש ידך ממש, כלומר דרך תוכחה, והא דאמרין [מ"ק יז, א] ויתלעין אינהו הוו צקאי צמסות ימרות, ש"מ לענין אומיות אימנר (שבת סז.). [ויקרא יט, יד] לאוהרה למכה בנו גדול, איירי דוקא במכה והולך.

א) גמ' פ"א מהל' ת"מ הל"ו טושי"ע י"ד ר"י רמה סעיף ו': ש"ב ב מ"י פ"א מהל' ת"מ הלכה ב סמג עש"י יב טושי"ע י"ד סימן רמה סעיף ג': ש"ב ג ד מ"י שס הלי"א וסמג שס טושי"ע י"ד סימן רמו סעיף ד':

תורה אור השלם

- 1. תר לנער על פי דרכו גם כי יזקק לא יסור משלי כו ו' 2. ולמדתם אתם את בניכם לדרך בהם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשבתך ובקונתך: דברים יא ט 3. רק השומר לך ושמור נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך ופן יסורו מלבבך כל ימי חייך והודעתם לגביך ולבני גידיה: דברים ט ד 4. וישגיחם לבניך ודברתם בהם בשבתך בביתך ובקונתך: דברים יז ו 5. כל הדורך על גזונו וכל הדורך על ארבע עד כל מרבה רגלים לכל ובקונתך והשרץ על הדורך לא תאכלום כי שקץ הו' יקרא אי מב 6. ואת שעיר התעתה דרש דרש משה והנה שרץ וקצף על אלקינו ועל אימקנו בני ישרון הנותרם לאמה: ויקרא י טז 7. והתגלה ואת היתק לא יגלה וחסריו הבחין את היתק שבעת ימים שנית: ויקרא יג לג 8. ובראשונה חזיר מיער וזו שרי יבעש: תהלים פ ד 9. והוא רחום יכפר עון ולא ישחית ותרפה לקשיב אפו ולא יעיר כל יתקוה: תהלים עח לח 10. ויאמר ה' אל משה הנה אנכי בא אליך בעב ענין צבאר ישמע העם דבדרי עמך וגם כך יאמינו לעולם וצד משה את דברי העם אל ה': שמות יט ט

לפני עור לא תתן מכשול